

Virtutis Solidæ Præcipua Impedimenta, Subsidia, Et Incitamenta

Commentationibus Illustrata, Omnium Usui Aptatis. Quæ Servire Insuper
Poterunt Pro Argumento Concionum: Uti Et Considerationum Tempore
Exercitiorum; præsertim verò pro gemino sacræ collectionis triduo; prout
ex subjectis hunc in finem elenchis patet. [...] Partes Tres

Impedimenta

Bellecius, Aloysius

Ratisbonae [u.a.], 1755

§.III. Impietas.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55524](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-55524)

§. III.

Respectus humani impietas.

I. **D**Enique enormous pariter hujus monstri impietas est. Hanc ut pleniū cognoscas, repentem humi mentem nonnihil erige, oculos in cœlum attolle, ac rei, quam patras, indignitatem perpende. En! hanc ipsam, quam nunc ex vano metu ponere, vel omittere cogitas, actionem infinita DEI Sanctitas ut impiam, ejus Sapientia ut stultam, ejus Æquitas ut iniquam improbat, dissuadet, vetat. Suffragatur æterno annutu trina Personarum unitas: subscribit suo sanguine Christus: Divinum hoc senatus - consultum universa cœlestis curia supplex adorat. Contrà verò abjectus aliquis ranunculus, temerè ex vitiorum cœno putre exerens caput, id est, leviculus quidam socienus, cuius intellectus merus error est, & voluntas vivus Aprilis; is eandem rem, interposita auctoritate sua (yah pondus grave!) tibi ut generosam prædicat, suadet, imperat.

II.
Jam

Jam cursum sistatis, ô sidera! & huic scenæ attendatis, velim. Quid eliges jam, ô Christiane? En! spectaculum factus es angelis & hominibus, qui ad faciendam à te electionem cupidi mentem intendunt. Ut cœli decreto auscultes, hortatur custos genius, rogan cœlicolæ, promissis Misericordia, minis Justitia insistit. Solus hic tuus familiaris, objecto inani terriculo, in oppositam te partem impellit. Verbô: qui prohibet, DEUS est; qui jubet, homo.

Jam age, quid statuis? cui obsecundabis?... Dubitas!... An ergo huic cœnoso coaxanti ranunculo (quid enim aliud est iste gregalis tuus, Numini comparatus?) an, inquam, huic præ S. S. Triade, concultato ejus mando, morem geres?... Ita est, aïs: geram. Verum adverte, obsecro, quid facias? En! iste ipse corrupti judicii socius tuum hoc factum cum tempore ipsem̄ ut illicitum reprobabit. Tu ipse sub mortem illud ut fatuum damnabis. Extremo judicij die universus orbis

orbis vesanæ improbitatis te arguet. . . .
Reprobet ille , damnem ego , arguant
omnes ; nil obest , ais : ringentibus su-
peris sodali huic meo nunc gratifica-
bor. Vah impium te ! ergóne petul-
cam hujus nihili phantasiam justissimo
Æternæ Mentis placito præhabebis? . . .
præhabeo, inquis.

Sed perpende, quæso, te ob eandem
ipsam actionem , qua cupis placere
malis , odio futurum bonis ; plusque
vituperii ab his , quam laudis ab illis
te relaturum. Sit , reponis : displi-
ceam DEO , modò non displiceam ho-
mini: offendatur Christus , modò non
contristetur amicus: indignentur Cœ-
lites , modò non irrideant sodales: sim
horrori bonis , modò cordi sim ma-
lis. Ita tu non quidem verbis , sed ta-
men factis. O cœlum! hæc audis , nec
tamen excusso fulmine temerarium é-
vestigio punis! Quid hic magis admi-
rer? num insanam mortalium proter-
vitatem ; an verò patientem Summi
Entis clementiam ?

*Pars I.**O**O Supe-*

O Superi ! credere orbis Conditorum infinitè plus prodesse nobis , ac nocere posse, quàm omnes simul res creatas : Eundem adorare ut DEUM, timere ut judicem, colere ut summè beneficum : palam jactare , nos Eum amare ut patrem , in Eum sperare ut unicum boni fontem , ad Eum tendere velut ultimum finem; & tamen mox eodem vix non momento Eum lādere, irritare, laceſſere : homini , qui *putredo & vermis* est, (a) postponere; idque agere, non ut universi ruinam impediāmus: nec ut à diris nos cruciatibus aut probroſa morte liberemus ; ſed (ô ſtellæ occulite radios!) ne vili lumbrico, impudenti ſocieno leve fastidium creemus : ne in leviculi homuncionis offenſiunculam incurramus; & quidem ex mera petulantia, nullo tyranno cogente, nemine prœmīis alliciente, ex ſolo puerili reſpectu ; idque toties, . . . post agnitam rei indignitatēm, . . . eo ipſo tempore, quo Divina, omne meritum præveniens, dilectio tot aliis nos

præ-

(a) Job. 25. v. 6.

præfert, infinito amore fovet, ingentibus beneficiis compleat; hoc certè ejus generis malitia est, cui laesa Divinitas meritò omni sua immensitate irascitur, & quam delinquentium conditio plurimùm auget, aggravatque.

Nam quod falsorum numinum cultores fanatico huic idolo sacrilegum curvent genu, id mitius ferendum est. At verò quod Christiani plus timeant joculares cavillationes impiorum, quam martyres formidârint ignitas sartagines tyrannorum; Christiani, inquam, qui fidei causa impavido vulnu tenentur occurrere tortorum ensibus, subire catastas, descendere equuleos; quod Religiosi, qui ad necem & tormenta pro Christo subeunda umbratili fervore ultro aspirant; quod hi, inquam, ad unicum hoc verbulum: *quid dicent homines?* toti palleant, & contremiscant; quod hos coram nauci socio ob imaginariam contemptus umbram virtutis pudeat; quod hi amicitiam humanam cum jactura Divinæ mercari non horreant; id profectò tanta tamque abo-

O 2 minan-

minanda perversitas est, quam Dominus jure castigat illa talionis poena, per Lucam intentata his verbis: *qui negaverit me coram hominibus*, etiam hic *negabitur coram angelis DEI*: & *qui me erubuerit*, etiam hunc filius hominis erubescet; *cum venerit in maiestate sua.* (b)

Toties enim aliquo sensu illum negamus, ejusque erubescimus, quoties ex stulto pudore vel bonum omittimus, vel malum committimus. Nam esse quidem pios, nolle tamen videri, ne rideamur ab impiis; odiisse quidem vitium, id tamen tegere, ne virtutis cultores habeamur; quid hoc est aliud, quam profiteri quidem Christum, sed erubescere Evangelium? ejus doctrinam quidem recipere, sed praxin respuere? esse Christianos ore, sed trans fugas opere, ac in gratiam hominum prodere causam DEI?

II. *Et certè vix ullum aliud crimen majorem cum merè externo, metu-
que*

(b) Luc, 12. v. 8, &c 9, v. 26,

que extorto , deorum cultu affinitatem habet ac præsens hæc animi ^{cies ido-} la-^{latriæ,} bes. Prioris enim delicti enormitatem Apostolus in eo constituit, quod gentes coluerint, & servierint potius creaturæ, quàm Creatori. (c) Quid autem minùs hi faciunt, dum supremam Majestatem offendunt, ne gregalem lædant? Quid enim hoc est aliud, quàm colere cœnum præ cœlo , & servire potius creaturæ quàm Creatori?

Nec obest, quod solùm extrinsecus tales se simulent ; mente verò debitam Superis clientelam semper deferant. Licet enī in is, qui solūm fictè Jovithus adolet , corde Christum adoret; quia tamen aliquod huic truncō numen inesse exterius ipso opere loquitur, id jam sufficit, ut desertor audiatur, & gravissimi flagitii reus ; nam quamvis christianè sentiat, tamen ethicè agit. Idem præstat , qui ob noxiā ejusmodi verecundiam temerē delinquit.

O 3

Nam

(c) Rom. i. v. 25.

Nam etiam ille non quidem assensu interno (alias blasphemus foret hæreticus) sed tamen ipsa actione externa palam ostendit, & declarat, dignorem esse suum hunc contubernalem, cui satisfiat, quam DEUM; minoris faciendam esse offendam hominis, quam Numinis; majora esse bona, ob quæ in gratiam amici peccatur, quam illa sint mala, quibus haec noxae puniuntur; & quam illa sint præmia, quæ in cœlis sperantur. Ut proin respectus humanus propter eam, quæ intercedit, similitudinem non minori jure, ac avaritia simulacrorum servitus nuncupetur. (d) Edicite jam, quid de hac animarum peste foedius dici, quid de ejus malitia execrabilius concipi mente possit?

^{III.}
*Est causa
ruine gen-
tis huma-
na,* III. Verum erramus, dum summa hæc esse credimus. Geminas adhuc scenas orbis theatrum spectandas exhibet, quæ hujus portenti impietatem coloribus genuinis vivaciūs adumbrant. Primam nobis pandit ille flammeo atque *versa-*

(d) Coloss. 3. v. 5.

versatili gladio armatus Cherubim, qui ante paradisum voluptatis custos à DEO collocatus, (e) *inde primos Parentes in flebile exilium, interdicto aeternūm reditu, tristes propellit. Consideremus jam pedissequas hujus proscriptio-*
nis miserias, nempe apertas orci fau-
ces, clausas cœli portas, terram om-
nium malorum alluvione oppressam;
& tam universali mortalium clade at-
toniti, quis illas aperuerit, istas clau-
serit, hanc oppresserit, percontemur?

Ah ! aperuit, clausit, oppressit re-
spectus humanus ; dum in Adamo ve-
titum glutiat pōnum, ne uxorem con-
tristaret. Is is est ille prædo, qui ge-
nus humanum Jerichuntem profugum
immortalitate, justitia, gratiis, appeti-
tionum dominio privavit, *plagis im-*
positis semivivo relicto ; (f) & ho-
rum loco mortem, peccatum, cupi-
ditatum rebellionem plena cluvie in
mundum invexit. Vah ! monstrum
execrabile !

O 4 Alter-

(e) Gen. 3. v. 24.

(f) Luc. 10. v. 30.

IV. Alteram feralem tragœdiam nobis
Et cruen-
tæ aded
mortis
Christi. repræsentat Calvariæ clivus. Intueamur
 hic unigenitum æterni Patris Filium, pro-
 brosæ trabi tribus clavis affixum, duos
 inter latrones medium, ab omnibus
 derelictum, toto corpore saucium,
 horrendos inter cruciatus & columnias
 cum clamore valido exspirantem. O
 cœli! quis, quæso, tyrannus, quæ pasta
 tigride bellua crudele hoc facinus pa-
 travit?

Ah! respondent *angeli, pacis amarè*
fletentes: (g) *inimicus homo hoc fecit;* (h)
respectus humanus est illa fera pessima,
 (i) *quæ per Pilatum tragicum hoc*
spectaculum edidit. Cupido placendi
Hebræis, Cæsarique displicendi timor,
hic Servatorem flagellis discepserpsit: hic
homicidæ posthabuit, & contumeliis
affecit: hic furibundæ plebi innocen-
 tem tradidit, in furcam agendum. O
nefas horrendum, immane, ingens! ad
*cujus conspectum meritò sol obscura-
 tur, petræ scinduntur, & ipsa tremunt
 funda-*

(g) Isa. 33. v. 7.
 (i) Gen. 37. v. 33.

(h) Matth. 13. v. 28.

fundamenta terræ. Hic certè , si unquam aliàs, hujus pestis stultitia , tyran-nis , improbitas orbi exposita patuit; hic suum illa virus ante omnium oculos palam exeruit.

Nam Pilatus hunc oblatum sibi à sacerdotibus hominem criminis pu-
rum esse ipsus agnovit : sciebat, quod
solùm per invidiam tradidissent eum :
(l) publicè fatebatur , se nullam in eo
mortis causam invenire: (m) quin imò
etiam querebat dimittere eum. (n) At
en ! vix Judei clamârunt, dicentes : si
hunc dimittis , non es amicus Cæsaris ;
(o) cùm ecce ! mox in alium abiens
virum, æquitatis repente oblitus, sine
mora adduxit JEsum foras ; sedit pro
tribunali ; (p) dimisloqué Barrabba ,
volens satisfacere populo, (q) JEsum tra-
didit voluntati eorum, ut crucifigeretur.
(r) Vix respectus humanus media é
turba impium extulerat caput; vix vo-
cein intenderat , Præsidisque animum

O' 5 percule-

-
(1) Matth. 27. v. 18,	(m) Luc. 23. v. 22,
(n) Joan. 19. v. 12.	(o) Joan. 19. v. 12.
(p) Joan. 19. v. 13.	(q) Marc. 15. v. 15.
(r) Luc. 23. v. 25.	

perculerat; mox omnis justitiae amor, incussus ab uxore terror, conceptus de Messia timor momento citius evanuit: mox omne lumen intellectus, conscientiae stimulus, futurorum metus subito interiit. Tanta tamque scelesta, amens, & tyrannica hujus vitii rabies est.

Huc ergo jam adeste, ô delira aliorum phantasie mancipia! hunc montem ascendite, ad crucis pedem accedite, & hac decempeda hujus flagitii perversitatem metimini. En! illud ipsum scelus, quod in Pilato execrani, hoc in vestro jam finu velut asylo fovetis; eidemque idolo, cui Pilatus DEI Filium, vos animam immolatis; & quidem haec credentes, reique malignitatem cognoscentes immolatis: Quæ haec temeritas!

Quid ergo mirum? quod olim Divinus Judex, cum agnum exutus, leonem induerit, & tortores flammæ ultrices suas exerent vires, talibus insultaturus sit, dicendo: *ubi sunt dñi vestri,*

stri, in quibus habebatis fiduciam? quorum favorem meæ gratiæ prætulisti; surgant modò, & opitulentur vobis; (s) eruant modò vos è manibus Omnipotentiæ meæ, quam toties offendistis, ne illos affligeretis. Quid mirum? quod tales post mortem non participent suffragia Ecclesiæ, quibus Lancius (t) illos privari censet, qui, dum viverent, pluris faciebant homines, quam DEUM. Ex his patet, quanta in oculis Divinæ Majestatis, quamque detestabilis ac noxia hujus delicti nequitia sit.

O Domine! qui vita & mortis habes potestatem, & deducis ad portas mortis, & reducis: (u) coram quo tanquam momentum stateræ, sic est orbis terrarum; (x) heu! quid feci? dum ex vano respectu aut bonum aliquod omisi, ne riderer; aut malum aliquod patravi,

ut

(s) Deut. 32. v. 37, & 38. (t) Tom. I. Opusc. 6. cap. 4. ubi hæc habet: prudenter rem ponderando, non videntur ii mereri post mortem suffragiorum auxilia, qui dum viverent, pluris faciebant homines quam Deum, cedendo humanis respectibus.

(u) Sap. 16. v. 13. (x) Sap. 11. v. 23.

ut laudarer; dum te læsi , qui potes &
corpus & animam perdere in gehennam,
(y) ne hominem contristarem , qui
non est nisi gutta roris antelucani. (z)
Agnosco tandem hujus noxæ stulti-
tiam, odi tyrannidem, abominor im-
pietatem. Inspectante cœlesti curia
universa, pleno rationis sensu & vo-
luntatis consensu imaginarium illud
idolum: quid dicent homines, ex cor-
dis ara jam nunc deturbo , conculco ,
execror. Obmutescat potius lingua ,
exarescant citius manus, quam ut post-
hac aliquid agant , aut loquantur ,
quod hunc execrabilem affectum sa-
piat. Deinceps tibi, ô DEUS! placere
unus sit labor meus , tibi displicere
unus timor.

§. IV.

Respectus humani antidota.

Cùm respectus humanus (ut supe-
riùs dictum) sit vitiosa cupido
hominibus placendi, eisque displicen-
di humilis metus , palam est , eum su-
perbiæ

(y) Matth. 10. v. 28.

(z) Sap. 11. v. 23.